

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Csányi, Rátkai & Zala Ügyvédi Iroda (**felperes jogi képviselőjének címe**, ügyintéző: dr. Csányi Gábor ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek a Molnár & Banczerowski Ügyvédi Iroda (**alperes jogi képviselőjének címe**; ügyintéző: dr. Banczerowski György ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen 36.000.000 Ft és járulékai visszafizetése iránt indított perében a Pest megyei Bíróság 2007. szeptember 14-én kelt 6.G. 40.047/2007/8. számú ítélete ellen az alperes 9. szám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2008. február 7-én megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 360.000 (háromszázhatvan ezer forint) Ft másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 900.000 (kilencszáz ezer forint) Ft feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság 2007. szeptember 14-én meghozott ítéletében a felperes keresetének helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg 36.000.000 Ft tőkét, valamint a fenti összeg után 2006. január 12-étől június 30-ig

évi 13%-os, 2006. július 1-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatot, továbbá 1.536.000 Ft perköltséget, az államnak pedig az adóhatóság felhívására 900.000 Ft feljegyzett elsőfokú illetéket.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között 2005. december 27-én két kölcsönszerződés jött létre, melynek alapján a felperes kétszer 18.000.000 Ft, összesen 36.000.000 Ft kölcsönt kapott az alperestől.

2006. január 6-i kezdő időponttal a felperes felszámolás alá került. 2006. január 12-én, tehát a felszámolási eljárás kezdő időpontját követően a felperesi ügyvezető átutalási megbízást adott a felperesi adós bankszámláját vezető pénzintézet részére a 36.000.000 Ft visszafizetése végett. A banki átutalásra ezen a napon sor került.

Az elsőfokú bíróság döntésének jogi indokolásában kiemelte: a felperes elleni felszámolási eljárás 2006. július 1. napját megelőzően indult, ezért az érintett hatályos jogszabályok értelmében a felszámolás kezdő időpontja a felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedésének napja. Hangsúlyozta a Cstv. 34.§-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, mely szerint a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehetett volna. Ebből következően 2006. január 6. napjától a felperes szervezeti képviselője intézkedésére már nem egyenlíthette volna ki a kölcsöntartozást, mert a korábban kölcsönkapott összeg a felperes felszámolási vagyonába került. Az alperes a követelését a Cstv. 38.§-ának (3) bekezdése alapján már csak a felszámolási eljárásban érvényesíthette volna úgy, hogy a felszámoló a Cstv. 57.§ (1) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembe vételével a hitelezők igényeit kielégíti. A kölcsön - hivatkozott módon történő - visszafizetése sérti a csődtörvény fenti rendelkezéseit, mert megállapíthatóan az alperes más hitelezőket megelőző sorrendben, azok rovására gazdagodott, ezért az alperes a Ptk. 361.§-ának (1) bekezdése értelmében az átutalt 36.000.000 Ft visszafizetésére köteles.

Döntésének alátámasztásaként rámutatott a Legfelsőbb Bíróság 2003. évi 961. számú eseti döntésében kifejtettekre: ilyen esetekben még a követelések jóhiszemű kiegyenlítésére sincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes tévesen hivatkozott a Cstv. 40.§-ának (1) bekezdésében megállapított egy éves perindítási határidő relevanciájára, hiszen a felperes a keresetének jogalapját nem a fenti rendelkezésre alapította. Jogi okfejtése szerint a kereseti követelésre az általános elévülési határidők az irányadóak.

Az elsőfokú bíróság a felajánlott tanúbizonyítást a Pp. 3.§ (4) bekezdése és 193.§-a alapján mint szükségtelent, mellőzte.

A késedelmi kamatfizetésre kötelező rendelkezését a Ptk. 301. és 301/A.§-aira alapította, azzal, hogy a kamatfizetés kezdő időpontját a kölcsön visszautalásának napjában (2006. január 12.) határozta meg

Az alperest a Pp. 78.§ (1) bekezdés alapján kötelezte a perköltség megfizetésére. A felperesi jogi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) és b) pontja alapján bruttó 1.536.000 Ft összegben határozta meg. Az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62.§-ának (1) bekezdés i) pontjában biztosított illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett 900.000 Ft elsőfokú eljárási illetéket a 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése értelmében az alperesre terhelte.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytelen jogi következtetésre jutott. Kifogásolta, hogy a felperes a keresetének jogalapját, jogcímét nem határozta meg, kereseti kérelmében kizárólag a Cstv. 38.§ (3), 57.§ (1) és 58.§ (1) bekezdésére utalt. Hangsúlyozta: a felperes hivatkozása szerint az alperes részére történt kifizetéssel a többi hitelező joga sérült az alperesi hitelező jogtalan előnyben részesítésével, mert a felszámolás alatt lévő felperes vagyonának csökkentésével a hitelezői követelések kielégítésének alapját vonta el. Ebből következően - álláspontja szerint - a Cstv. 40.§ (2) bekezdésében foglalt törvényi tényállást kellett volna megjelölnie a követelése jogcímeként. A Cstv. 40.§ (1) és (2) bekezdése azonban az ilyen perindításra határidőt ír elő, ennek figyelembe vételével pedig a kereseti kérelem benyújtásával elkészt, mivel azt nem a felszámolást elrendelő végzés közzétételének (2006. február 2.napja) időpontjától számított egy éven belül (hanem csak 2007. május 18-án) terjesztette elő az adós nevében a felszámoló.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló az abból levont jogi következtetése is, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helyes indokaira - a Pp. 254.§ (3) bekezdése alkalmazásával - ezúttal csupán hivatkozik.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki:

Téves az alperes hivatkozása, mely szerint jelen esetben a Cstv. 40.§ (1) és (2) bekezdésébe foglalt jogvesztő határidő elmulasztása miatt a felperesi igény már nem érvényesíthető. Jelen esetben a felperes nem a 2005. december 27-én megkötött két kölcsönszerződés érvényességét támadta meg, s nem e szerződések érvénytelenségéből eredeztetően kérte azok visszafizetését. A kölcsönszerződések érvényességét nem vitatta. Ebből következően a kölcsönszerződésből eredő alperesi igény jogcíme fennáll. A felszámolás kezdő időpontja előtt - amennyiben a visszafizetési határidő bekövetkezett - a felperesi ügyvezető rendelkezhetett volna annak banki átutalással történő visszafizetéséről. A feltárt tények alapján azonban megállapítható, hogy a visszafizetésre nem a felszámolás kezdő időpontja előtt, hanem azt követően került sor. E tényt hangsúlyozva hivatkozott a felperes arra,

hogy a felszámolás kezdő időpontját követően a kölcsön visszafizetésére a csődtörvény rendelkezései értelmében már nem volt jogszabályi lehetőség. E körben a másodfokú bíróság osztotta a felperes és az elsőfokú bíróság jogi álláspontját.

A Cstv. 4.§-ának, 34.§ (2) bekezdésének, 38.§ (3) bekezdésének és az 57., 58.§-ainak megsértésével a felszámolás kezdő időpontja és közzététele közötti időszakban a felperes által az alperesi hitelező részére történő teljesítés - még ha az jogszerűen fennálló követelés kielégítésére történt is - jogellenes, mert a teljesítésre *az adott időpontban és az adott módon* már nem volt jogi lehetőség. A jogellenes vagyonmozgás egyúttal a Ptk. 361.§-ában szabályozott jogalap nélküli teljesítést is megvalósítja. A gazdagodás az alperesi hitelezőnél azzal következett be, hogy a csődtörvény által szabályozott kielégítési módhoz képest előnyben részesült, mert a hitelezői igény bejelentés regisztrációs díj befizetése nélküli és nem a csődtörvényben szabályozott kielégítési rangsorban és időpontban jutott kielégítéshez.

A Cstv. 4.§ (1) bekezdése értelmében a felszámolási eljárás körébe tartozik a gazdálkodó szervezet minden vagyona, amellyel a felszámolás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon, amelyet ezt követően az eljárás tartalma alatt szerez. Ebből következően a felszámolás kezdő időpontjától az adós vagyona, mint a felszámolás hatálya alá tartozó vagyon elsődleges rendeltetése az, hogy abból valamennyi hitelező a követeléséhez a csődtörvényben meghatározott szabályok szerint jusson hozzá. Ha ez a vagyon a felszámolás kezdő időpontja után csökken, annak következtében, hogy az egyik hitelező a csődtörvényben szabályozott eljárási renden kívül jut kielégítéshez, ez a teljesítés a többi hitelező rovására történik. Az alperes a visszaadást elrendelő bírósági határozat jogerőre emelkedésétől számított 40 napon belül jelentheti be igényét a Cstv. 37.§ (2) bekezdése értelmében a felszámolónak a felszámolási eljárásban és az így bejelentett hitelezői igénye vonatkozásában a csődtörvény szabályai szerint juthat később kielégítéshez.

Az alperes által megnevezett jogcím törvényi tényállása a fentiektől eltérő esetet szabályoz. A csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XL. törvény 40. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint: a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éven (korábban, a 2004 május 1-től 2006. június 30-ig hatályos rendelkezések szerint 180 napon) belül a hitelező, avagy az adós nevében a felszámoló a bíróság [6. § (1) bekezdés] előtt keresettel megtámadhatja az adósnak

a) a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző öt éven belül és azt követően megkötött, *az adós vagyonának csökkenését eredményező* szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha az adós szándéka a hitelező vagy a *hitelezők kijátszására irányult*, és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett,

b) a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző két éven belül és azt követően megkötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak *tárgya az adós vagyonából történő ingyenes*

elidegenítés, illetve a vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalás vagy a harmadik személy javára feltűnően aránytalan értékkülönbözettel megkötött visszterhes jogügylet,

c) a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző kilencven napon belül és azt követően kötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak *tárgya egy hitelező előnyben részesítése*, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása. A fenti törvényhely (2) bekezdése alapján a felszámoló az adós nevében az (1) bekezdés szerinti határidőn belül *visszakövetelheti* az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző hatvan napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatást, *ha annak eredménye egy hitelező előnyben részesítése és a szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak*. Hitelező előnyben részesítésének minősül különösen valamely tartozás esedékesség előtti kiegyenlítése.

A csődtörvény fenti rendelkezései az adós fizetéseképtelenségének bírósági megállapítása előtti időszakban megkötött olyan jogügyletek megtámadására adnak lehetőséget, amelyeknek a tárgya család célzatú, a hitelezők megkárosítására vagy egyik hitelező előnyben részesítésére irányuló szerződés, jognyilatkozat. Az itt biztosított jogvédelem a hitelezők, illetve egyes hitelezők megkárosításának elhárítására szolgál. E szerződéseket a felszámolási eljárás kezdő időpontja előtt a már fizetéseképtelenség helyzetében levő adós - a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) rendelkezései szerint egyébként szabályosan - a szervezeti képviselője eljárásával köti meg.

A Cstv. 40.§ (2) bekezdésének (2004. május 1-től hatályos) beiktatására azért volt szükség, mert a hitelezők jogsérelme nem csak úgy valósulhat meg, hogy az adós az egyik hitelezőjével új szerződést köt, vagy jognyilatkozatot tesz, hanem úgy is, hogy egy fennálló szerződés alapján teljesít: például határidő előtt, főképp, ha a tartozás a felszámolás elrendelésének várható kezdő időpontja után válna csak esedékessé (erre utal az adott törvényhez kapcsolódó miniszteri indoklás is).

Ezekről az esetekről függetlenül *a felszámolás kezdő időpontja után* az adós szervezeti képviselőjének az adós vagyonával való rendelkezése azért jogszabályba ütköző, mert sérti a Cstv. már hivatkozott 4.§, 34.§, 38.§ és 57-58.§-ai szabályait. Utóbbi esetben tehát a teljesítés visszakövetelésének jogalapja a felszámoló felszámolási vagyon feletti rendelkezési jogának, s a hitelezőket megillető kielégítési módnak a megsértésén alapul. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ezekre az esetekre ezért a Legfelsőbb Bíróság EBH 2003. évi 961. számú, valamint az EBH 2007. évi 1614. számú elvi döntéseiben megfogalmazott jogi álláspontjai továbbra is iránymutatóak.

Az alperes pervesztessége folytán köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárás során felmerült költségét, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-ának (2) és (5) bekezdése alapján mérlegeléssel határozott meg. A

megállapított ügyvédi díj tartalmazza az általános forgalmi adó mértékét is. Az alperes a Pp. 78.§ (1) és 79.§ (1) bekezdése alapján, továbbá a 6/1986. (VI. 24.) IM számú rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében köteles megfizetni a másodfokú eljárás feljegyzett illetékét is.

Budapest, 2008. február 7.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

dr. Volein Anna s.k.
s.k.
előadó bíró

dr. Csányi Terézia Katalin
bíró

A kiadmány hitelül: